

DECIZIE

27 iulie 2016
Chișinău

municipiul

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Svetlana Filincova,
Judecători – Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru,
Constantin Alerguș, Maria Ghervas,

Examinînd recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”,
în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasilina
Luca împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” și Mariei Marin, privind
încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, prin care a
fost admis apelul depus de Vasilina Luca,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2014 Vasilina Luca a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” (în continuare ÎS „Poșta
Moldovei”) și Mariei Marin, solicitînd încasarea prejudiciului material în mărime
de 4 590 lei și a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că prin sentința din 26 iunie 2012 Maria Marin a
fost condamnată conform art.191 alin.(2) lit.c) și d) din Codul Penal la 4 ani
închisoare, pentru că lucrînd la ÎS „Poșta Moldovei”, filiala or. Leova, a însușit
banii pentru achitarea pensiei de la Vasilina Luca, în perioada iunie 2008 – mai
2009, în sumă de 4 590,43 lei.

A mai indicat că i-a fost cauzat un prejudiciu moral, iar de la stresul avut i s-a
agravat starea de sănătate.

Prin hotărîrea Judecătoriei sectorului Centru municipiului Chișinău din 07
aprilie 2015 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Vasilina Luca
ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 a fost admis apelul
declarat de Vasilina Luca. A fost casată integral hotărîrea Judecătoriei sectorului
Centru municipiului Chișinău din 07 aprilie 2015. A fost admisă parțial cererea de
chemare în judecată depusă de Vasilina Luca. A fost încasat de la ÎS „Poșta
Moldovei” și Maria Marin, în mod solidar, în beneficiul Vasilinei Luca prejudiciul

material cauzat în mărime de 4 590,43 lei (patru mii cinci sute nouăzeci) lei și prejudiciul moral în mărime de 1 000 (una mie) lei. În rest, pretențiile din cererea de chemare în judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

La 03 mai 2016 ÎS „Poșta Moldovei” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea Vasilinei Luca să fie respinsă ca nefondată.

În motivarea cererii a indicat că intimata nu a justificat cauzarea acesteia de către ÎS „Poșta Moldovei” a cărorva suferințe fizice sau psihice, care ar putea fi reparate prin echivalentul bănesc. Însuși fapta prejudiciabilă a fost cauzată de Maria Marin, care este subiectul responsabil de restituirea banilor destinați achitării pensiei și nu ÎS „Poșta Moldovei”.

Susține recurentul că instanța de apel a admis încasarea sumei din contul ÎS „Poșta Moldovei”, deși prejudiciul a fost cauzat în întregime doar de Maria Marin.

Consideră recurentul că instanța de apel nu a examinat cauza în mod multiaspectual și nu a ținut cont de toate circumstanțele pricinii, ori dacă acțiunea nu este îndreptată împotriva unei persoane care trebuie să răspundă în acțiunea dată, faptul respectiv constituie temei de respingere a acțiunii. Pentru stabilirea cuantumului despăgubirilor bănești, instanța era obligată să țină cont de vinovăția persoanei care a cauzat prejudiciul, de aceea urma a fi luat în considerare faptul că vinovăția ÎS „Poșta Moldovei” nu a fost stabilită.

Mai indică recurentul că nu poate fi reținută concluzia instanței de apel precum că termenul de prescripție extinctivă a început să curgă de la data emiterii sentinței de către Judecătoria Leova, ori Vasilina Luca cunoștea că dreptul său era încălcat și de către cine este încălcat.

La 15 iulie 2016 Vasilina Luca a depus referință la recursul ÎS „Poșta Moldovei”, solicitând menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, în referință și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Poșta Moldovei” necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Colegiul reține că Vasilina Luca a inițiat acțiunea civilă în cauză împotriva ÎS „Poșta Moldovei” și Mariei Marin în vederea recuperării prejudiciului material și moral, cauzat ca urmare a însușirii banilor destinați pentru plata pensiei Vasilinei Luca.

Materialele dosarului atestă că, prin sentința Judecătoriei Leova din 28 august 2012, Maria Marin a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(2) lit.c),d) și art.331 alin.(1) din Codul Penal, fiind stabilit că Marin Maria, deținând funcția de operator clasa I la oficiul poștal Leova, fiind persoană cu funcție de răspundere, folosind situația de serviciu, a înscris în

documentele oficiale de evidență și plată a pensiilor și indemnizațiilor și în dările de seamă date vădit false, însușind banii destinați achitării pensiei Vasilinei Luca pentru perioada iunie 2008 – mai 2009, în mărime de 4 590,43 lei (f.d.9-12).

Astfel, recuperarea prejudiciului pretins de Vasilina Luca a fost argumentată în baza acțiunilor ilicite ale Mariei Marin, angajată a ÎS „Poșta Moldovei”, acțiuni care au fost constatate în baza unui act de dispoziție irevocabil al instanței de judecată.

Conform art.1398 din Codul Civil, (1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repara prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Conform art.1422 din Codul Civil, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Analizând decizia recurată, în partea ce ține de compensarea prejudiciului moral, Colegiul consideră că, deși instanța de apel a reținut corect normele de drept care guvernează raportul juridic litigios și care în mod indispensabil sunt aplicabile speței, aceasta a interpretat în mod eronat normele la care a făcut referire, ori însuși aprecierile instanței de apel au un caracter contradictoriu.

Reieșind din specificul litigiului în cauză și având în vedere prevederile art.1422 din Codul de Procedură Civilă, la care a făcut referire instanța de apel, se impune concluzia că prejudiciul moral se repară de persoana care l-a cauzat altuia printr-o faptă ilicită extracontractuală, iar din materialele dosarului nu rezultă decât acțiunile ilicite ale Mariei Marin, constatate prin sentința irevocabilă a Judecătorei Leova.

Astfel, la caz nu sunt constatate careva temeiuri pentru obligarea ÎS „Poșta Moldovei” la repararea prejudiciului moral pretins de Vasilina Luca. Instanța de apel, deși a făcut referire la art.1398 alin.(3) din Codul Civil, care prevede că o altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repara prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege, a eșuat să indice temeiul pentru care ÎS „Poșta

Moldovei” urmează să achite/compenseze prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale Vasilinei Luca.

În susținerea concluziei date, Colegiul reține că, prin prisma art.219 alin.(4) din Codul de Procedură Penală, paguba morală se încasează de la persoana condamnată pentru săvârșirea infracțiunii.

În această ordine de idei, se ajunge la concluzia că instanța de apel în mod eronat a aplicat legea materială la soluționarea litigiului dedus judecății în speță, deoarece în speță, în partea ce ține de prejudiciul moral nu s-a dovedit prezența condițiilor necesare pentru atragerea ÎS „Poșta Moldovei” la răspunderea delictuală pentru cauzarea prejudiciului, motiv pentru care decizia instanței de apel în această parte necesită a fi respinsă.

Totodată, în partea ce ține de repararea prejudiciului material, Colegiul consideră că soluția instanței de apel în acest sens este întemeiată, fiind justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, elucidate în mod corect de instanța de apel.

În mod cert s-a constatat că intimatei Vasilina Luca i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 4 590,43 lei. Prejudiciul în cauză a fost cauzat prin acțiunile angajatul ÎS „Poșta Moldovei”, Marin Maria, care deținând funcția de operator clasa I la oficiul poștal Leova, fiind persoană cu funcție de răspundere, folosind situația de serviciu, a înscris în documentele oficiale de evidență și plată a pensiilor și indemnizațiilor și în dările de seamă date vădit false, însușind banii destinați achitării pensiei Vasilinei Luca pentru perioada iunie 2008 – mai 2009.

În conformitate cu prevederile art.604 din Codul Civil, debitorul răspunde pentru vina reprezentantului său și a persoanelor cărora le-a încredințat executarea contractului în aceeași măsură ca pentru propria vină dacă legea nu prevede că răspunde terțul.

Prin urmare, Colegiul notează ca fiind întemeiată aprecierea instanței de apel precum că prejudiciul material urmează a fi reparat în mod solidar de Maria Marin și ÎS „Poșta Moldovei”, în condițiile în care ÎS „Poșta Moldovei” nu a exercitat un control efectiv pentru supravegherea și verificarea activității salariatului său, în sarcina căruia a încredințat obligația de a distribui pensia Vasilinei Luca, care în perioada iunie 2008 – mai 2009 a cauzat o daună materială. Anume această circumstanță, prin prisma art.604 și art.1398 alin.(1) din Codul Civil, justifică soluția instanței de apel.

Cu referire la argumentarea recurentului privind faptul că acțiunea civilă în cauză a fost adresată împotriva unui pîrît necorespunzător, Colegiul notează că aceasta este neîntemeiată și nu poate fi reținută, ori în speță sunt întrunite condițiile necesare pentru atragerea ÎS „Poșta Moldovei” la răspunderea delictuală pentru cauzarea prejudiciului material în sumă de 4 590,43 lei, din vina reprezentantului său.

Totodată, criticile invocate de recurent privind expirarea termenului de prescripție extinctivă sunt declarative și nejustificate, ori conform art.272 alin.(1) din Codul Civil, dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, iar în speță nu se confirmă faptul că Luca Vasilina a cunoscut despre încălcarea dreptului său la pensie încă din anul 2008, deși în mod formal acest fapt este pretins de recurent.

În consecință, Colegiul consideră că recursul declarat de ÎS „Poșta Moldovei” urmează a fi admisă, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea încasării sumei de la ÎS „Poșta Moldovei” cu titlu de prejudiciu moral și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, întemeiate pe circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii.

Conform art.445 alin.(1) lit.b) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Avînd în vedere cele menționate, în conformitate cu art.445 alin.(1) lit.b) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiției,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasilina Luca împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” și Mariei Marin, privind încasarea prejudiciului material și moral, în partea ce ține de încasarea de la Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” a prejudiciului moral și se emite în această parte o nouă hotărâre, prin care pretenția Vasilinei Luca privind încasarea prejudiciului moral de la Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” se respinge ca neîntemeiată.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecători –

Svetlana Filincova

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Constantin Alerguș

Maria Ghervas

